

“Să fim prieteni - Fără Bullying” – Salvați Copiii România derulează un amplu program antibullying, în 60 de grădinițe, cu sprijinul Fundației OMV Petrom

- Patru din cinci educatori trebuie să gestioneze situații de bullying la grupa de copii
- 600 de specialiști din grădinițe formați să lucreze cu 8.800 de preșcolari și părinții lor
- Cele 60 de grădinițe primesc o valiză cu resurse ce conține instrumente educaționale pentru dezvoltarea capacității copiilor și a adulților de a interveni atunci când un copil se află într-o situație de bullying
- Metodologia programului a fost dezvoltată de Mary Foundation și Salvați Copiii Danemarca și a fost pilotată cu succes și adaptată de Salvați Copiii România

București, 9 noiembrie 2023: Salvați Copiii România, cu sprijinul Fundației OMV Petrom, desfășoară programul *Să fim prieteni - Fără Bullying* - un program de prevenire a bullying-ului, cu o metodologie dezvoltată de Mary Foundation și Salvați Copiii Danemarca - în 60 de grădinițe din București și din țară. 600 de specialiști din grădinițe - educatori, directori și consilieri - au fost deja formați să utilizeze metodologia programului și, pe parcursul anului școlar 2023 – 2024, vor lucra cu 8.800 de copii preșcolari și cu părinții acestora pentru a crea comunități educaționale incluzive și sigure și a-i ajuta pe copii să aibă relații pozitive. Studiul preliminar* efectuat în cadrul programului arată că 78% dintre educatori trebuie să gestioneze situații de bullying la grupă și 35% dintre educatori au în grupă copii care ocazional nu au cu cine să se joace.

Programul *Să fim prieteni - Fără Bullying* are la bază cercetări de ultimă oră și este fundamentat pe patru valori - toleranță, respect, grijă și curaj. Pentru implementarea programului, cele 60 de grădinițe beneficiază de formarea specialiștilor și primesc o valiză cu resurse ce conține instrumente educaționale specifice: ursulețul prietenos, ghiduri pentru specialiști, cărți cu activități, cartonașe de conversație, fișe cu exemple care stau la baza conversațiilor cu copiii – video proiect [aici](#). Cu ajutorul acestora, copiii învață să-și exprime emoțiile, dezvoltă o înțelegere mai profundă a propriului rol în interacțiunile cu prietenii, iar grupul de copii ca întreg este întărit. Prin folosirea materialelor, prin implicarea în numeroase conversații și activități de grup, copiii, părinții și specialiștii învață cum să gestioneze tachinarea și bullying-ul.

De asemenea, deoarece adulții sunt modele importante pentru copii în viața lor socială, programul conține instrumente de lucru pentru cadre didactice și părinți. Periodic vor fi organizate întâlniri pentru crearea unui mediu social pozitiv în cadrul grupului de părinți. Activitățile desfășurate cu aceștia urmăresc dezvoltarea abilităților parentale cu scopul reducerii riscului de abuz și neglijare, precum și stimularea cooptării părinților în dezvoltarea de strategii de prevenire și combatere a bullying-ului împreună cu specialiștii din grădinițe.

Metodologia programului a fost dezvoltată de Mary Foundation și Salvați Copiii Danemarca și a fost pilotată cu succes și adaptată de Salvați Copiii România, cu rezultate vizibile în ceea ce privește îmbunătățirea relațiilor dintre copii și dintre copii și adulți. Activitățile specifice metodologiei pot fi incluse cu ușurință în rutina zilnică și urmăresc întărirea relațiilor sociale ale copiilor, iar filozofia pe care se întemeiază este că relațiile pozitive dintre copii încă de la vârsta preșcolărității previn excluderea și bullying-ul.

Impactul intervenției va fi măsurat pe tot parcursul anului școlar, iar rezultatele vor fi folosite pentru a îmbunătăți și extinde edițiile din anii următori.

*Studiul preliminar a fost derulat pe un eșantion de 300 de specialiști (educatori, consilieri, directori) incluși în program și 2315 părinți.

„Fenomenul de bullying poate lua diverse forme și se manifestă și printre copiii mici din grădinițe, unde principala preocupare este dezvoltarea abilităților sociale. Este crucial să prevenim și să-i învățăm pe copii cum să fie empatici, de la vârste fragede, pentru a nu ajunge în situații critice. Experiența echipei Salvați Copiii în implementarea Să fim prieteni - Fără Bullying sugerează că este nevoie de o abordare sistematică și proactivă în vederea promovării stării de bine a copiilor dar și pentru gestionarea conflictelor, astfel încât programul să elimine comportamentul de bullying pe termen scurt și, pe termen lung, să ducă la crearea unei culturi inclusive, plină de compasiune, în care valorile și filozofia programului au devenit o parte firească a convențiilor sociale.”, a declarat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.**

„Conform statisticilor, fenomenul de bullying ia amploare în România, de aceea considerăm că este necesar să intervenim cât mai devreme astfel încât să sprijinim copiii să-și exprime emoțiile într-un mod sănătos. Capacitatea copiilor de învățare depinde într-o mare măsură de starea lor emoțională. Susținerea unei educații timpurii de calitate este o prioritate pentru Fundația OMV Petrom și pentru Salvați Copiii România, iar programul Să fim prieteni oferă oportunități de acțiune și instrumente de lucru atât copiilor, cât și părinților și educatorilor, prin care să prevină bullying-ul și să promoveze relațiile pozitive prin propriul exemplu.” – **Ana Maria Mihăescu, Președinta Fundației OMV Petrom.**

Cercetările recente arată că și copiii preșcolari se pot angaja în forme de bullying, direct și indirect, iar copiii vorbesc despre tachinare ca despre ceva ce îi supără, îi determină să nu se mai joace cu colegii și le dă dureri psihosomatice.

Studiul preliminar derulat de Salvați Copiii România în rândul specialiștilor incluși în program arată modurile în care copiii din grădinițe se supun de obicei unui pe alții comportamentului de bullying: excluderea de la jocuri și activități, neacceptarea în grup, etichetare și exprimare neadecvată:

- 35% dintre educatori menționează că au în grupă copii care ocazional nu au cu cine să se joace;
- 10% dintre educatori menționează că în mod constant se confruntă cu situații în care anumiți copii sunt excluși din grup de către ceilalți;
- 60% dintre cadrele didactice consideră că tachinarea între copii este o problemă a copiilor și în afara programului de grădiniță;
- 40% dintre repondenți consideră că pot îmbunătăți modul în care gestionează conflictul și hărțuirea între copii și au identificat ca principale domenii în care ar avea nevoie de sprijin: îmbunătățirea colaborării dintre cadre didactice și părinți și formarea cadrelor didactice pentru aplicarea metodelor educaționale care vizează creșterea coeziunii de grup.

CONTEXT

Bullying-ul este un fenomen care apare la nivelul grupurilor de copii și se referă la comportamente variate care umilesc și exclud prin natura lor, sunt repetate sau fac parte dintr-un tipar care se manifestă pentru o perioadă de timp. Cel mai adesea, comportamentele de tip bullying sunt ascunse de ochii adulților și continuă în absența unor măsuri specifice de intervenție. Bullying-ul poate lua forma poreclitului sau a violenței fizice, dar se poate manifesta și mai subtil, prin ignorare, excludere, bârfă, zvonuri despre o persoană și, prin urmare, poate fi dificil de identificat.

Salvați Copiii atrăgea atenția asupra extinderii fenomenului de bullying încă din 2016, aducând în atenția specialiștilor datele colectate prin derularea studiului ”Bullying-ul în rândul copiilor – studiu sociologic la nivel național”:

- în ciclurile primar și gimnazial, 3 din 10 copii erau excluși în mod constant din grupul de colegi;
- 3 din 10 copii erau amenințați cu bătaia sau lovirea de către colegi;
- 1 din 4 copii fusese umilit în fața colegilor.

În iunie 2022, Salvați Copiii a realizat o consultare în rândul copiilor, iar rezultatele arată că incidența fenomenului a crescut față de 2016: 4 din 5 elevi afirmă că au fost martori ai situațiilor de bullying în școala unde învață, procentul elevilor care spun că au fost victime ale bullying-ului a crescut de la 29% în 2016 la 49% în 2022.

Alte considerații importante

Datele statistice prezentate sunt întărite de concluziile referitoare la România din cadrul Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), care indicau că 35% dintre elevii de 15 ani au fost afectați de fenomenul de bullying cel puțin de câteva ori pe lună¹ (39% în cazul copiilor din mediile defavorizate), performanța lor în procesul de învățare fiind cu 40% mai scăzută echivalentului efortului de învățare dintr-un an școlar.

Toate analizele științifice cu privire la formarea de atitudini și comportamente prosoziale bazate pe prietenie, acceptarea diversității și onestitate față de semenii subliniază importanța prevenției și educației timpurii.

Despre Organizația Salvați Copiii

De 33 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 3.369.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

Despre Fundația OMV Petrom

Lansată în anul 2022, Fundația OMV Petrom construiește programe și susține investiții pe termen lung în România pentru comunități dezavantajate, în trei domenii cheie: educație, mediu și sănătate. Mai multe detalii despre activitatea Fundației OMV Petrom puteți găsi pe www.fundatiaomvpetrom.ro.

Pentru mai multe informații, persoana de contact:

Cristina Adam, manager proiect, cristina.adam@salvaticopiii.ro, 0744 471 073.

¹ Acesta este unul dintre cele mai ridicate niveluri din Uniunea Europeană (față de media europeană de 21%). OCDE (2017), „Reviews of Evaluation and Assessment in Education” (Revizuirii ale evaluării și analizării în educație), Kitchen, H., et al., România 2017.

**Lista Grădinițelor incluse în programul “Să fim prieteni – Fără bullying”
în anul școlar 2023-2024**

1. Grădinița „Școala Gimnazială Mihai Viteazul”, Fetești, Ialomița
2. Grădinița „Clopotel”, București
3. Grădinița „Zâna Florilor”, București
4. Grădinița „Maica Domnului”, București
5. Grădinița Nr. 246, București
6. Grădinița Nr. 274, București
7. Grădinița Nr. 250, București
8. Grădinița cu PP „Fantezia”, Costești, Argeș
9. Grădinița cu PP „Aripi Deschise”, Pitești, Argeș
10. Grădinița cu PP „Micul Prinț”, Pitești, Argeș
11. Grădinița cu PN „Campionii”, Mioveni, Argeș
12. Grădinița cu PP „Sfânta Marina”, Câmpulung, Argeș
13. Grădinița cu PP „Sfântul Nicolae”, Câmpulung, Argeș
14. Grădinița „Liceul Tehnologic Lopătari”, Buzău
15. Grădinița cu PN, Stâlp, Buzău
16. Grădinița cu PN, Mânzălești, Buzău
17. Grădinița cu PN, Vernești, Buzău
18. Grădinița cu PN, Nișcov, Buzău
19. Grădinița cu PN, Zorești, Buzău
20. Grădinița cu PN Nr. 1, Ulmeni, Călărași
21. Grădinița cu PP „Voinicel”, Călărași
22. Grădinița cu PP Nr. 2, Oltenița, Călărași
23. Grădinița cu PP Nr. 1, Dichiseni, Călărași
24. Grădinița cu PN, LUICA, Călărași
25. Grădinița cu PN Nr. 1 „Nicolae Bălcescu”, Teleorman
26. Grădinița cu PN Nr. 1, Șotânga, Dâmbovița
27. Grădinița cu PN, Pucheni, Dâmbovița
28. Grădinița „Școala Gimnazială Radu cel Mare”, Găești, Dâmbovița
29. Grădinița cu PP Nr.14, Târgoviște, Dâmbovița
30. Grădinița cu PP Nr. 15, Târgoviște, Dâmbovița
31. Grădinița „Muguri de Anin”, Aninoasa, Dâmbovița
32. Grădinița cu PP și PN „Școala Gimnazială Spiru Haret”, Țândărei, Ialomița
33. Grădinița cu PP Nr.1, Urziceni, Ialomița
34. Grădinița cu PP „Dumbrava Minunată”, Slobozia, Ialomița
35. Grădinița cu PN, Dridu, Ialomița
36. Grădinița cu PP „Junior”, Slobozia, Ialomița
37. Grădinița cu PP „Raza de Soare”, Urziceni, Ialomița
38. Grădinița cu PN, Ograda, Ialomița
39. Grădinița cu PP Nr. 1, Clinceni, Ilfov

-
40. Grădinița „Școala Gimnazială Nr. 1”, Cornetu, Ilfov
 41. Grădinița Nr. 5, Buftea, Ilfov
 42. Grădinița cu PN și PP „Tărâmul Prieteniei”, Domnești, Ilfov
 43. Grădinița „Școala Gimnazială Nr. 1”, Mogoșoaia, Ilfov
 44. Grădinița cu PP și PN „Iulia Hașdeu”, Câmpina, Prahova
 45. Grădinița cu PP Nr. 9, Câmpina, Prahova
 46. Grădinița cu PN Step by Step „Căsuța fermecată”, Poiana Vărbilău, Prahova
 47. Grădinița cu PP Nr. 38, Ploiești, Prahova
 48. Grădinița cu PP Nr. 2, Filipeștii de Pădure, Prahova
 49. Grădinița cu PN și PP „Dandelion”, Băicoi, Prahova
 50. Grădinița „Școala Bogdana”, Teleorman
 51. Grădinița cu PN, Sfințești, Teleorman
 52. Grădinița cu PN Nr. 1, Putineiu, Teleorman
 53. Grădinița cu PN, Răsmirești, Teleorman
 54. Grădinița cu PN, Slobozia Mandra, Teleorman
 55. Grădinița cu PN, Crângu, Teleorman
 56. Grădinița cu PN Nr. 1, Ciolăneștii din Deal, Teleorman
 57. Grădinița cu PP Nr. 6, Alexandria, Teleorman
 58. Grădinița cu PN Nr. 1, Crângenii, Teleorman
 59. Grădinița cu PN Nr. 1, Salcia, Teleorman
 60. Grădinița cu PN, Bragadiru, Teleorman